

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

**«Ελέγχεται αποτελεσματικά από τους δήμους η κατάληψη
κοινόχρηστου χώρου από καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος
για την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων;»**

Το Ελεγκτικό Συνέδριο ανακοινώνει τη δημοσίευση της Έκθεσης Ελέγχου 5/2024 με τίτλο: «Ελέγχεται αποτελεσματικά από τους δήμους η κατάληψη κοινόχρηστου χώρου από καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων;»

Το Ελεγκτικό Συνέδριο διερεύνησε κατά πόσο οι δήμοι ελέγχουν αποτελεσματικά την τήρηση των υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος ύστερα από άδεια χρησιμοποίησης κοινόχρηστου χώρου για την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε σε **14 δήμους** και πραγματοποιήθηκαν επιτόπιοι έλεγχοι σε **476 καταστήματα**.

Βασικά ευρήματα:

- 237 καταστήματα (ποσοστό 50%) κατελάμβαναν κοινόχρηστο χώρο χωρίς άδεια
- 129 καταστήματα (ποσοστό 27%) κατελάμβαναν κοινόχρηστο χώρο καθ' υπέρβαση της σχετικής άδειας
- Συνολικό ποσοστό παραβατικότητας: **77%**

Οι μηχανισμοί ελέγχου οι οποίοι εφαρμόζονται από τους δήμους, δεν συμβάλλουν αποτελεσματικά στη διαφύλαξη των κοινόχρηστων χώρων για τους ακόλουθους λόγους:

1. Δεν υφίσταται ενιαίο και συγκροτημένο κανονιστικό πλαίσιο σε τοπικό επίπεδο: Κανονιστικές αποφάσεις Δήμων της περιφέρειας, με τις οποίες καθορίζονται οι κοινόχρηστοι χώροι που μπορούν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες και οι όροι της παραχώρησης είναι ανεπίκαιρες, ελλιπείς και αποσπασματικές.
2. Δεν υφίσταται ενιαίο και πλήρως ενημερωμένο ηλεκτρονικό αρχείο ούτε διαλειτουργικότητα με τα λοιπά εμπλεκόμενα στην ελεγκτική διαδικασία τμήματα (εσόδων και δημοτικής αστυνομίας).
3. Κατά το στάδιο έκδοσης των αδειών δεν προκύπτει ότι τηρείται η νόμιμη διαδικασία και ότι γίνεται ουσιαστικός έλεγχος, ώστε να προλαμβάνονται φαινόμενα αυθαίρετης κατάληψης κοινόχρηστου χώρου.
4. Ο ελεγκτικός μηχανισμός δεν λειτουργεί αποτελεσματικά. Δεν υφίσταται ορθολογικός προγραμματισμός ελέγχων βάσει αξιολόγησης του κινδύνου

αυθαίρετης κατάληψης κοινόχρηστου χώρου ανάλογα με την περιοχή, τη χρονική περίοδο και την επιχείρηση. Διενέργεια ελάχιστων ή και μηδενικών ελέγχων σε Δήμους της περιφέρειας.

5. Δεν υφίσταται εύχρηστο σύστημα ενημέρωσης των πολιτών σχετικά με τους όρους παραχώρησης, ώστε να διασφαλίζεται η ενεργός συμμετοχή τους στην προστασία των κοινόχρηστων χώρων. Η ανάπτυξη της εφαρμογής “mystreet” είναι καθοριστικής σημασίας.
6. Για τις παραβάσεις που διαπιστώνονται διατυπώνονται συστάσεις ή επιβάλλονται κυρίως χρηματικές κυρώσεις χωρίς να παρακολουθείται η αποκατάσταση του κοινόχρηστου χώρου. Η απομάκρυνση σταθερών κατασκευών αποδεικνύεται ιδιαίτερα δυσχερής λόγω της εμπλοκής περισσότερων φορέων. Παρατηρείται μεγάλη απόκλιση μεταξύ του ποσού των βεβαιωθέντων προστίμων και του ποσού που τελικά εισπράττεται.

Συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Το Ελεγκτικό Συνέδριο απευθύνει προς τους ελεγχόμενους φορείς τις εξής συστάσεις:

1. Να επικαιροποιήσουν και κωδικοποιήσουν τις κανονιστικές αποφάσεις που καθορίζουν τους κοινόχρηστους χώρους εντός της εδαφικής τους περιφέρειας, οι οποίοι δύνανται να παραχωρηθούν στους ιδιώτες καθώς και τους όρους χρήσης αυτών.
2. Να καταρτίσουν και να ενημερώνουν σε διαρκή βάση επικαιροποιημένο μητρώο παραχωρήσεων που θα παρέχει άμεση και αξιόπιστη πληροφόρηση για τις άδειες, τους όρους και της προϋποθέσεις της παραχώρησης, ιστορικό ελέγχων και παραβάσεων.
3. Κατά το στάδιο έκδοσης των αδειών να γίνονται αυτοψίες, να τηρούνται οι νόμιμες προθεσμίες κατά την ανανέωση των αδειών και να γίνεται ουσιαστικός έλεγχος των δικαιολογητικών.
4. Να προγραμματίζονται και να διενεργούνται κάθε έτος τακτικοί έλεγχοι βάσει κριτηρίων επικινδυνότητας ανάλογα με την περιοχή, τη χρονική περίοδο και την επιχείρηση. Να γίνεται διασταύρωση των επιχειρήσεων που λειτουργούν με τα στοιχεία του επικαιροποιημένου μητρώου. Να επανελέγχονται επιχειρήσεις που έχουν επιδείξει παραβατική συμπεριφορά.
5. Μέχρι να τεθεί σε λειτουργία η εφαρμογή «mystreet», να μεριμνήσουν με κάθε πρόσφορο τρόπο για την ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τους όρους της άδειας των καταστημάτων που αναπτύσσουν τραπεζοκαθίσματα σε κοινόχρηστο χώρο.
6. Προς διευκόλυνση των ελεγκτών να καταρτισθούν ευσύνοπτα εγχειρίδια ελέγχου με τη βασική μεθοδολογία του ελέγχου. Να εξετασθούν τρόποι με τους οποίους οι ελεγκτές κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου θα έχουν άμεση πρόσβαση στα στοιχεία των παραχωρήσεων.
7. Όταν διαπιστώνονται παραβάσεις να επιβάλλονται οι προβλεπόμενες στον νόμο χρηματικές κυρώσεις και τα προβλεπόμενα διοικητικά μέτρα προς αποκατάσταση του κοινόχρηστου χώρου. Να παρακολουθείται η εφαρμογή των μέτρων. Η βεβαίωση των προστίμων να γίνεται όσο το δυνατόν εγγύτερα χρονικά με τη διαπίστωση της παράβασης. Να επισπεύδονται οι διαδικασίες απομάκρυνσης των αυθαίρετων σταθερών κατασκευών.

Η Έκθεση Ελέγχου 5/2024 είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου
[ΕΔΩ](#)

Ο ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΥΠΟΥ
Δημήτριος Πέππας
Σύμβουλος